

Länsövergripande genomförandeplan för hiv- och STI-förebyggande arbete i Värmland

2009-02-25 (uppföljning gjord 141104)

Övergripande mål för genomförandeplanen är att minska antal fall av STI i Värmland och därigenom medverka till att begränsa spridningen av hiv och andra sexuellt överförbara infektioner i enlighet med regeringens Prop. 2005/06:60.

Genomförandeplanen utgår från nationella mål inom området. Övergripande mål för Värmland följs kontinuerligt upp via Smittskydd Värmland genom att följa antal fall av STI, antal män respektive kvinnor som testar sig och andelen positiva prover i förhållande till tagna prover.

Delmål är:

Utvecklat samarbete för STI prevention i Värmland

Ökad förståelse och kunskap hos elever för en trygg och säker sexualitet

Ökad kondomanvändning

Minskat droganvändande

Förbättrad tillgänglighet till rådgivning och provtagning

Förbättrad kvalitet på STI prevention och vård inom hälso- och sjukvård

För varje mål finns ett antal åtgärder angivna vilka är medlen för att uppnå de fastställda målen. Det är viktigt att inom varje mål beakta språk, etnicitet och sexuell läggning. För att genomförandeplanen skall leda till ett lyckat resultat måste rätt aktör tilldelas rätt uppgift. För varje åtgärd anges vem eller vilka som är ansvarig. För varje mål finns dessutom en eller flera indikatorer till exempel kartläggningar, studier och uppföljningar. Indikatorerna kan ses som markörer för hur ett mål uppnåtts. En indikator kan verifieras av olika källor.

En årlig avstämning görs av genomförandeplanen där prioriteringar och eventuellt omprioriteringar görs. Ansvar för detta ligger på styrgrupp för STI-arbetet i länet.

Senaste avstämning gjord november 2014, färgmarkeringar visar på hur arbetet fortgår.

Rött = ej påbörjat, Gult = påbörjat, Grönt = genomfört

Mål 1**Utvecklat samarbete för STI prevention i Värmland**

Åtgärd	Ansvar aktiviteter	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Styrgrupp för STI förebyggande arbete	Hiv- och STI-samordnare	Styrgrupp	Mötesanteckningar	Hiv- och STI-samordnare	Upparbetade ramar finns för expertgrupp inom SRHR området. Protokoll förs. Revidering hösten 2014
Utveckla samarbete mellan skolhälsovården och landstinget på regional och lokal nivå	LiV Smittskydd Värmland och länessamordnare SHV	Nätverk på länsnivå mellan smittskydd och skolsköterskor finns.	Mötesanteckningar	Smittskydd Verksamhetsutvecklare UM Länessamordnare SHV	Olika nätverk finns Gott samarbete
Tillskapa samordnare för SHV (skolhälsovård) i länet och utveckla samarbete mellan landsting och kommuner samt friskolor	Hiv- och STI-samordnare	Samordnare för SHV finns för Värmland		Hiv- och STI-samordnare Länessamordnare SHV	Samordnare finns för SHV Utvärdering gjord 2010 Ny innehavare av rollen 2014
Skapa ett regionalt nätverk mellan kommuner, landsting och intresseorganisationer. Nätverksgruppen skall svara för inhämtning och spridning av information kring STI på regional och lokal nivå.	Landstingets mottagning för könssjukdomar, Smittskydd Värmland, Hiv- och STI-samordnare	Aktivt nätverk finns mellan LiV, kommuner och intresseorganisationer	Mötesanteckningar	Hiv- och STI-samordnare	Nätverk finns som träffas minst 2 ggr/år

Skapa lokala nätverk för berörda aktörer.	Lokala kontaktpersoner	Nätverk på kommun-nivå mellan berörda aktörer			Lokala nätverk är under uppbyggnad. Ser olika ut över länet
Etablera samarbete kring STI och blodsmitta, mellan Smittskydd/STI-mottagning och beroendemottagningar i länet samt nystartat Beroendecentrum i Kristinehamn	Smittskydd Värmland Landstingets mottagning för könssjukdomar	Vaccination mot hepatit B görs Relevant provtagning görs	Statistik från genomförda vaccinationer	Smittskydd	Samarbete är under uppbyggnad
Samarbete med alla vaccinationsmottagningar för att informera om riskerna med "sex utomlands" och erbjuda provtagning om behov finns.	Smittskydd Värmland Resevaccination	Andelen utlands-smittade	Statistik	Smittskydd	

Mål 2**Ökad förståelse och kunskap hos elever för en trygg och säker sexualitet**

Åtgärder	Ansvar aktivitet	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Nulägesanalys av sex- och samlevnadsundervisningen på grundskolan.	Länssamordnare SHV Hiv- och STI-samordnare	Genomförd kartläggning bland skolledare och elever i länets kommuner	Rapport	Länssamordnare SHV och Hiv- och STI-samordnare	Genomfört i Karlstad, Grums och Hammarö KAU genomför studie. Uppföljning med hjälp av magister-studerande Inga fler kartläggningar är genomförda
Följa utvecklingen på nationell nivå angående kursplanearbete.	Länssamordnare SHV Hiv- och STI-samordnare				Projekt startat i regionalt nätverk Stödmaterial framtaget av skolverket och nätverksgrupp
Konferens kring STI-förebyggande arbete i Värmland. Målgrupp personal, chefer och politiker inom kommuner och landsting	Hiv- och STI-samordnare genom nätverk				2009-03-25

<p>På regional nivå arrangera utbildning för lokala team som genomför sex- och samlevnadsundervisning med skolan som arena.</p>	<p>Hiv- och STI-samordnare</p>	<p>Basutbildning genomförs 1 ggr/år till personal Andel skolor som har deltagit i basutbildningen (Röda tråden och Fråga chans) Antal elever som har kunskap om hur klamydia smittar, riskerna med klamydia och hur man har säker sex</p>	<p>Statistik från genomförd utbildning</p> <p>Fokusgrupper med ungdomar i åk 9</p>	<p>Länssamordnare SHV</p> <p>Hiv- och STI-samordnare</p>	<p>2010-10-05 inspirationsdag SeSam 2011 under våren tre tillfällen normmedvetet förhållningsätt 2012 inspirationsdag 2013 vid två tillfällen normmedvetet förhållningsätt 2014 Fortsatt arbete kring normkritik September utbildningsdag att prata om sex med unga som har en neuropsykiatrisk eller intellektuell funktionsnedsättning</p>
---	--------------------------------	---	--	--	--

Mål 3**Ökad kondomanvändning**

Åtgärd	Ansvar aktivitet	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Ökad tillgänglighet och utbud av kondomer	Hiv- och STI-samordnare via lokala nätverk	Antal distributionsställen av billiga/gratis kondomer som finns lättillgängliga för ungdomar och unga vuxna	Kartläggning av distributionsställen	Hiv- och STI-samordnare	Ny upphandling gjord 2010 Ny struktur för beställningar våren 2011 Inköp av nyckelringar med kondomer till kampanjarbete Ny upphandling 2013 med ett ökat utbud
Ta vara på frivilligorganisationers engagemang för att få positivare attityder till kondomanvändning genom samarbete kring t.ex. kampanjer	Hiv- och STI-samordnare via lokala nätverk	Antal ungdomar som uppger att de har använt kondom vid senaste samlaget med en ny eller tillfällig partner.	Ungdomsbarometern	Hiv- och STI-samordnare	Upparbetat samarbete kring kampanjen Colour of love Upparbetat samarbete kring WAD
Koppla nationella insatser till lokalnivå i Värmland genom lokala aktiviteter som exempelvis internationella hiv/Aidsdagen, klamydiadagen och festivaler	Hiv- och STI-samordnare via lokala nätverk	s.o.		Hiv- och STI-samordnare	Aktivt arbete utifrån kommunikationsplattform Samarbete genom regionalt kunskapsnätverk
Samarbeta med ungdomar och reklambyråer för att nå tänkt målgrupp Kampanj tillsammans med FBK	Hiv- och STI-samordnare via lokala nätverk	Mediaplan finns för STI-förebyggande arbete i Värmland s.o		Hiv- och STI-samordnare	Samarbete pågår med länsstyrelsen

Länk till sjukvårdsrådgivning- en.se från ungdomssajter Ungdomsmottagningen.se	Hiv- och STI-samordnare	Antal länkade sajter		Hiv- och STI- samordnare	
--	-------------------------	-------------------------	--	-----------------------------	--

Mål 4**Minskat droganvändande**

Åtgärder	Ansvar aktiviteter	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Utveckla samarbete med Drogfritt Värmland både regionalt och lokalt	Hiv- och STI-samordnare Länssamordnare Drogfritt Värm- land	Samarbete sker	Mötesprotokoll	Hiv- och STI- samordnare	Pågår

Mål 5**Förbättrad tillgänglighet till rådgivning och provtagning**

Åtgärder	Ansvar aktivitet	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Genomföra årliga kartläggningar om öppettider, geografisk fördelning och åldersgräns på ungdomsmottagningar.	Verksamhetsutvecklare ungdomsmottagningar	Ungdomsmottagningarnas (UM) antal, geografisk fördelning, öppettider och åldersgräns	Kartläggning Årlig uppföljning	Verksamhetsutvecklare UM	Årligt återkommande
Utvecklingsplan tas fram för ungdomsmottagningarna i Värmland som tillser att det finns killmottagning, relevanta åldersgränser, öppettider och geografisk spridning.	Verksamhetsutvecklare ungdomsmottagningar Hiv- och STI-samordnare	Aktuell utvecklingsplan för Ungdomsmottagningarna finns		Verksamhetsutvecklare UM Hiv- och STI-samordnare	Projekt kunskapsnätverk Mellan
Ungdomsmottagningarna bedriver utåtriktat arbete till skolor	Verksamhetsutvecklare ungdomsmottagningar	UM uppsökande arbete t.ex. till skolor, fritidsgårdar, ungdomsfestivaler	Verksamhetsberättelser	Verksamhetsutvecklare UM	Genomförs i samband med SeSamarbetet
Utveckla möjligheten att själv boka tider via Internet till ungdomsmottagningar och skolhälsovård	Verksamhetsutvecklare ungdomsmottagningar Länssamordnare för SHV	Tid mellan			Flera UM har denna möjlighet
Använd och sprid effektiva Internetbaserade provtagningsmetoder t.ex. från Klamydia.se	Smittskydd Landstingets mottagning för könssjukdomar	Antal prover som initierats via Internet	Statistik	Smittskydd	Klamydia.se är igång

<p>Utbilda och informera personal om smittskyddslagen, rådgivning och provtagning i samband med STI regelbundet. I första hand utbildas personal med rådgivande funktion på vårdcentraler, barnmorskemottagningar, ungdomsmottagningar och skolhälsovård.</p> <p>För aktiviteten bildas en arbetsgrupp som planerar utbildningsinsatsen</p>	<p>Smittskydd Landstingets mottagning för könssjukdomar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Antal vårdpersonal som har kunskap om hur klamydia smittar, riskerna med klamydia och hur man praktiserar säker sex samt hur och när man ska utföra klamydiatest - Tid mellan önskad provtagning och testning av individer - Antal vårdenheter som följer fastställda riktlinjer och rutiner för mottagande av personer med misstänkt STI - Antal individer som uppger att de har erhållit fullgod information och vård 	<p>Antal utbildningsdagar Antal deltagare</p> <p>Utvärdering av utbildningstillfällen</p> <p>Fråga vid provtagning vid bestämda tidpunkter</p> <p>Enkät vid bestämd tidpunkt som ovan</p>	<p>STI-mottagning Hiv- och STI-samordnare</p>	<p>En struktur för återkommande insatser finns 2014 Har fallit bort</p>
<p>Utbildning av vårdpersonal/skolsköterskor i motiverande samtal.</p>	<p>Hiv- och STI-samordnare Länssamordnare för SHV Verksamhetsutvecklare</p>				<p>Ständigt pågående. Förutsättningarna finns.</p>
<p>Utbildning av vårdpersonal/skolsköterskor i genus-, etnicitet - och HBT-frågor</p> <p>För aktiviteten bildas en arbetsgrupp som planerar utbildningsinsatsen</p>					<p>2010 HBT-certifierades 60 personer inom landstinget och elevhälsan inom Karlstads Hammarö gymnasieförvaltning</p> <p>Normmedvetet förhållningssätt/normkritik drivs i projekt med anställd</p>

Utveckla möjligheten att lämna ut "provtagningskit" för klamydiatest inom skolhälsovården (gymnasium), studenthälsa	Hiv- och STI-samordnare	Antal lämnade prover via SHV	Statistik	Smittskydd	Omtag hösten 2011 Avvaktande
Effektiviserad rådgivning och smittspårning i samband med klamydia-infektion genom certifierade smittspårare samt tillse en geografisk spridning över länet.	Smittskydd	<ul style="list-style-type: none"> - Antal certifierade smittspårare - Tiden för smittspårning mellan diagnos och påbörjad smittspårning max 14 dagar. - Antal spårade kontakter per antal undersökta partners 	Årlig uppföljning av statistik	Smittskydd	<ul style="list-style-type: none"> Certifiering genomförd 2008 Ny centraliserad struktur hösten 2011 Specialiserad smittspårning 2014

Mål 6**Förbättrad kvalitet på STI-prevention och vård inom hälso- och sjukvård**

Åtgärder	Ansvar aktiviteter	Indikator	Verifikationskälla	Ansvar uppföljning	Uppföljning 2014-08-29
Utveckla specialistmottagningen för STI till att omfatta ansvar för: <ul style="list-style-type: none"> - omvärldsanalys - fortbildning - konsultation, stöd till andra verksamheter inom kommuner, landsting och frivilligorganisationer - remissinstans - utveckling av vårdprogram (checklista) - metodutveckling - uppföljning och utvärdering 	Landstingets mottagning för könssjukdomar Smittskydd Värmland Hiv- och STI-samordnare	STI-mottagning finns som arbetar utåtriktat med t.ex. öppna forum	Dokumentation	STI-mottagning	2010 Invigd verksamhet Uppföljningsrapport finns
Skapa riktlinjer och rutiner för mottagande av personer med misstänkt STI till ungdomsmottagningar, barnmorskemottagningar, vårdcentraler, studenthälsan och skolhälsovård	Landstingets mottagning för könssjukdomar			STI-mottagning	Vårdprogramarbete pågår Arbete kring en gemensam hemsida för SRHR-frågor på liv.se är startat
Skapa fungerande rutiner för mottagning av samtliga invandrargrupper t.ex. provtagning	Landstingets mottagning för könssjukdomar Smittskydd Värmland (Landstingets samordnare för asylsköterskor)	Riktlinjer och rutiner för provtagning finns		STI-mottagning	Överlämningspapper framtaget SHV flyktingsamordning Ensamkommande flyktningbarns sex- och samlevnadsundervisning

Förstudie kring regionalt kompetensnätverk/kompetenscentra	Hiv/STI- samordnare i Gävleborg, Västmanland, Värmland, Dalarna, Uppsala				Aktivt Kunskapsnätverk hiv/STI — Mellansverige
Gör kostnadsanalyser för minskade kostnader av vård samt komplikationer genom det förebyggande STI- arbetet, involvera hälsoekonomer	Hiv- och STI-samordnare	Mäta kostnads-effektivitet		Regionalt kompetenscentra?	Finns framtaget nationellt för klamydia och aborter